

Oikeusministeriö

Viite: OM 3/012/2011

Lausunto oikeusministeriön kansalaisyhteiskuntalinjauksesta

Lausuntonaan ministeriön kansalaisyhteiskuntalinjauksesta Kriminaalihuollon tukisäätiö esittää kunnioittavasti seuraavaa.

Kriminaalihuollon tukisäätiön mielestä linjaus on oikean suuntainen ja kansalaiset huomioon ottava. Kansalaisjärjestöjen, sidosryhmien ja kansalaisten kuuleminen ja osallistaminen lainsäädäntötyössä on tärkeää, ja on hyvä, että linjaukseen on koottu, missä eri tapauksissa ja millä eri tavoilla kansalaispalautetta voidaan hankkia ja miten se otetaan huomioon. Lainsäädäntöhankkeiden ja muiden merkittävien uudistusten yhteydessä järjestöjen osallistuminen kehittämistyöhön tulisi turvata kehittämistoimien aloittamisesta lähtien sekä turvata riittävä aika asioiden osallistavaan käsittelyyn.

Säätiön näkökulmasta erityisen tärkeää on turvata yhteiskunnan huono-osaisimpien mahdollisuudet yhteiskunnalliseen osallistumiseen sekä heidän näkökulmansa esiintuominen. Käytännössä tämä edellyttää usein kohderyhmän tarpeita vastaavien tukitoimien järjestämistä niin, että he tulevat kuulluksi ja heidän osallistumistaan tuetaan.

Sosiaalihuollon erityisryhmistä erityisesti päihdeongelmaiset, mielenterveysongelmaiset, asunnottomat sekä rikosseuraamusta suorittavat tai siitä vapautuvat tarvitsevat erityistä tukea ja heille toimivia kanavia osallistumiseen, tarpeidensa ja näkökulmiensa esiin saamiseksi. Näihin kysymyksiin linjauksessa ei juuri ole tartuttu.

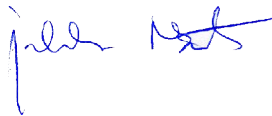
Kriminaalihuollon tukisäätiö on aktiivinen erilaisissa virtuaaliverkostoissa ja verkkoviestinnässä - esim. Portti vapauteen -palveluportaali. Siten osallistumisympäristöhanke vaikuttaa näkökulmastamme erityisen kiinnostavalta. On kuitenkin otettava huomioon, että nettipohjainen osallistuminen edellyttää usein sellaisia valmiuksia, taitoja sekä aineellista hyvinvointia, joihin kaikilla ei ole kykyä tai mahdollisuutta. Tällaisten muuten syrjään jäävien ryhmien osallistaminen

edellyttää matalan kynnyksen osallisuuden keinojen käyttöä, etsivää ja osallistavaa yhdyskuntatyötä ja sen voimavaraistamista.

Perimmäinen kohderyhmämme, vapautuvat vangit, ovat useimpien kansalaisille kuuluvien osallistumismahdollisuuksien ulkopuolella ja - erityisesti sähköisessä viestinnässä - edelleen vailla osallistumiselle välttämättömiä taitoja ja välineitä. Vankien mahdollisuus nettiasiointiin ja yhteiskunnalliseen osallistumiseen sitä kautta on säätiön näkökulmasta ehdottomasti turvattava kansalaisoikeus, jota heillä ei tällä hetkellä ole. Perustelut, miksi netin käyttöä suljettujen vankiloiden vangeilta on kielletty, eivät ole vakuuttavia, ja merkittävä osa esitetyistä ongelmista on toimintakäytäntöjä ja teknisiä ratkaisuja kehittämällä voitettavissa.

Vankien osalta pitäisi nopeasti päästä siihen, että heille järjestetään mahdollisuudet ja oikeudet olla netin välityksellä yhteydessä omaisiinsa ja omien asioidensa hoitoon niin kuin muillakin kansalaisilla.

Ehdotus öpäivä järjestössä on hyvä alku viranomais- ja järjestömaailman yhteisymmärryksen kehittämiseksi. Tärkeää on, että järjestöjen työntekijät voisivat osallistua vastaavasti viranomaistyöntekijöiden arkipäivään.

Jukka Mäki
Toiminnanjohtaja